

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmika nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četrtstopne pete vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnštvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Sestanek v Kromerizu.

Razmerno malemu mestu Kromerizu sojeno je, da mu je po zgodovinsko pomembnih dogodkih, katerim je pozorišče v njegovem ozidju, zagotovljeno svetovno ime. V tem mestu zboroval je prvi avstrijski državni zbor, ki se je otvoril v 15. dan novembra 1848 in razpustil v 7. dan marca 1849, prihodnji teden pa se v njem snideta vladarja dveh mogočnih držav, katerih jedna je skoro izključno, druga pa po večini slovanska.

Sestanek ta ima le kratko zgodovino. Nepričakovano skoro raznesla se je vest o njem v svet, a takoj vzbudila veliko pozornost, nekoliko baš zaradi tega, ker se snideta v Kromerizu le dva vladarja in tretjega, ki je lani tako rekoč uprizoril sestanek v Skiernievicah, ne bode. Nagib k sestanku v Kromerizu prišel je baje neposredno iz Peterburga. Car čutil je osobno in političko dolžnost, da povrne našemu cesarju pohod v Skiernievicah. Ta želja naznanila se je na Dunaj z opazko, da bi ruskemu dvoru bilo jako prijetno zvedeti, kateri kraj bi našemu cesarju najbolj ugajal za pohod ruskega carja. Ugibalo se je na Dunaji nekoliko časa, katera izmed cesarskih graščin bi bila najpripravnější za vsprejem visocega gosta, in mislilo se je sprva na graščino Reichstadt v Českeji. A slednja je nekako preveč v strani, in ko je ministerski predsednik grof Taaffe opozoril na nadškofijsko palačo v Kromerizu, ki je v ta namen izredno primerna, vsprejela se je ta misel takoj, kakor na Dunaji, tako tudi v Peterburgu, začele so se nemudoma priprave v ta namen.

Tako je prišlo, da bode mesto Kromeriz zopet oder, na katerem se bode posvetovalo o osodi narodov, da ves naš kontinent z izrednim zanimanjem pričakuje in ugiba, kaj se bode pri tem sestanku ukrenilo in kako bode osobno občevanje belega carja in cesarja avstrijskega uplivalo na političke odnose in na evropsko ravnotežje.

Pomenljivo je, da se oba vladarja v teku jednega leta že v drugič snideta, kajti to je dokaz dobrih, prijateljskih razmer. Da je pa prijateljstvo z Rusijo za našo državo velike vrednosti, tega smo se uverili v burnih dogodkih 1848 in 1849 leta, tega

smo se na svojo škodo prepričali, ko je vsled čudne naše politike za krimske vojne, Rusija nam nasproti postala, če ne sovražna, pa vsaj mrzla in smo za političke hibe, 1854. l. storjene, doživeli britke dneve pri Magenti in Solferinu in na drugih bojiščih. Odnosaji mej nami in velikansko severno državo bili so nepovoljni dolgo vrsto let in akoravno sta naš cesar in pokojni car Aleksander II. dvakrat osobno se sešla, leta 1860 v Varšavi, leta 1876 pa v Reichstadtu, vendar ni bilo pravega srčnega prijateljstva. Še le zadnji čas obrnilo se je na bolje, in minister Kalnoky, ki je dolgo časa bival v Peterburgu in kateremu se pripisujejo tople simpatije do Rusije, stekel si je v tej zadevi, kakor pravijo, mnogo zaslug, kar je tem važneje, ako pomislimo, da se je o sedanjem ruskem carji Aleksandru III., ko je bil še prestolonaslednik, zatrjevalo, da je velik nasprotnik Avstriji in da svoje mržnje proti naši državi niti ne skriva.

Takrat bilo je ljudij, ki so prorokovali, da bode takoj, ko stopi prestolonaslednik na krmilo, boj z Avstrijo, bilo je tudi takih, ki so si takega boja želeli in že naprej za ta slučaj zidali zlate gradove, a vse obrnilo se je baš drugače. Z nastopom sedanjega carja zboljšale so se razmere mej sosednima državama in vladajočima rodovinama, in na mesto nekdanje mržnje in napetosti stopilo je mejsobno zaupanje, ki spominja skoro na čase carja Nikolaja in ki se bode pri predstojećem sestanku še ojačilo ter rodilo tesno prijateljstvo.

Tako mislimo, sme se tolačiti sestanek v Kromerizu. Smoter mu je obestransko sporazumljenje, želja, da se ohrani za blagor narodov toli potrební mir. In slednji je gotov, ako ga resno želita dve taki velevalsti, kakor sta Avstrija in Rusija. Ako bi pa napominaj sestanek imel jednake posledice, kakor oni l. 1876 v Reichstadtu, po katerem se je namreč začelo razvozljavati vzhodno vprašanje in so ruske čete prekoračile Dunav ter šle osvobojevati balkanske Slovane, bil bi njegov pomen še globoje sezajoč. V jednom, kakor v drugem slučaju je njegova važnost velika, še večja pa radovednost, ki je v očigled sestanku prevzela politike, kateri svojej domišljiji dajejo duška v raznih kombinacijah.

Požiralnik narodnega imetka.

(Konec.)

Premislímo, kako in zakaj ginejo dobri časi, narodovi imetki. Poglejmo le, koliko se že gotovine, samega okroglega denarja potopi na dno žganjarskega morja. Nikoli se ta denar ne povrne, a kdo ima kaj dobička od te potrate? Mi vemo, da si kupujemo le strup, ki se pretaka v vse žile in nam spridi vse. Naš denar, ki smo si ga trdo prislužili z delom, ta pa gre v vnanje, tuje, večidel židovske roke. Skoraj ves drobiž ki ga naš delavec, naš kmet, dobi čez dan, gre zvečer v žganje. Goldinarja ali dvajsetice se komu še škoda zdi, nerad dá goldinar ali dvajsetico najedenkrat iz roke. Čim več človek ima, tem bolj tesno drži. Dokler ni bilo žganja, tacega žganja, kakeršno se toči dandanes, dokler se za jeden, dva ali tri krajcarje ni dobivala pijača, ostali so ti krajcarji lepo vkup, delali so desetico, ki jo je že bilo bolj škoda dati za četrtinko vina, delali so dvajsetico, naredili so goldinar in od tega se je že težko bilo ločiti. Toda žganje ne pusti, da bi se nabrala desetica v žepu. Že za štiri novce ga dobiš par krepkih požirkov, a tudi če imaš dva krajcarja, da celo če imaš samo jeden krajcar, „rukneš“ ga lahko kozarček, dobiš mej žganjarji kratek čas in dobro zabavo. Drobiža se nobenemu nič ne zdi škoda, krajcar še v vodo zaženem, ne da bi mi kdo kaj prigovarjal! In to je tista peklena, razjedajoča moč žganja! Žganje se zavoljo tega pije tako močno, ker ga je za mal denar dobiti, za majhen denar, ki sicer dosti ne velja, ki „ni vredno, da bi ga človek mej senenim drobom nosil po žepu“. Za deset novcev se lahko po poti v petih žganjarnah v vsaki jedenkrat „okrepčaš“. Mladina, kmetijski sinovi, hlapci, in pastirji nimajo imena vrednega premoženja, toda toliko dobijo vsak dan, da se zvečer lahko saidejo pri žganji, ker za to ni ravno veliko treba. In tako se v žganjarnice znosi vse, znosi vsak, kar ima. Tega se drži tudi pozneje v življenji, tudi pozneje tak milovanja vreden človek za žganje dá vse, kar ima. Če več ima, več zapije. Odrkel se je zgodaj slehernemu spoštovanju do denarja, vrednosti njegove tudi pozneje ne pozna. Vrhu tega

LISTEK.

Za dragocenim korenem.

(Iz življenja kitajskih pogozdnikov.)

(Povest A. Ja. Maksimova, posl. I. P.)

XVI.

Nevihla.

(Dalje.)

Na obratnem potu šli so iskatelj žen-šena naravnost proti domu. Že štiri dni hodili so z jednega hriba Sihote-Alina na drugega vedno v jedno mer — proti solnčnemu zapadu. Ravni pot bil je mnogo krajši od prejšnjega, vendar so je čakale velike težave in ovire. Samo tako vajeni, žilasti in predrzni ljudje, kakor so bili Lonhou, Ki-se in Li-fu, mogli so hoditi po kraji, ki je bil podoben fantastično razburkanemu morju, katero bi bilo otrpelo vsled kake čarobne moči. Posebno je bilo težko laziti po kamnitih, gorskih rebrih, poraščenih z raznim bodečim grmovjem. Mnogokrat morali so trebiti pot s sekirami in noži in pomikali so se le počasi naprej. Solnce je zašlo. Pustolovci so veselo korakali po stezi, ki se je vila po ozkejši soteski in

je bila pokrita na debelo z odpalim listjem, kakor z mehko preprogo. Jesen je že bila ustopila v svoje pravice.

Mnogim listnatim drevesom in grmom je že bila odpala njih letna obleka. Gošča zgubila je del svoje tajinstvenosti. Svobodneje je oko gledalo v raznoobrazno goščo, zdaj se obračalo v fantastično prepletene ovijajoče rastline, zdaj v debela veličastnih brestov in gabrov, prav v njih zdaj gole vrhove. Solnčni žarki so svobodneje prodirali v goščo; po zarumenelej, posušenej travi so se uglele fantastične sence. Skozi veje, prepletene kakor mreže, videlo se je prijazno, modro nebo, ki se je malo ujemalo z orumenelim in zarudelim listjem, ki je še ostalo na nekaterih drevesih in grmih . . .

Tiho hodili so potniki po mehkejši stezi in hiteli, da bi do mraka prišli do kakega ugodnejšega mesta za prenočevanje. Vsakemu iskatelju visel je na hrbtu velik kos srne ubite in razsekane prejšnji dan. Puške držali so v rokah . . . Po nekotikih ovinkih je pot začel polagoma rebriti se navzgor in pripeljal je na zadnje pod jako strm hrib. Lonhou se je ustavil, molče vrgel s pleč, kar je nosil, sedel na pete ter jel basati v pipo posušeno listje rastline daljda-mo.

— Tu bomo prenočili! rekel je skozi zobe z glasom, ki ni dopuščal nikakega ugovora.

Ki-se in Li-fu sta se usela poleg starejšine in prižgala majbni pipi. Ko so nekaj časa molče pušili, prijel je vsak za svoje delo; jeden je prinesel celo naročje suhljadi, drugi je zakuril ogenj, tretji je pa narezal nekaj koscev srne. Useli so se k večerji. V tem je pa nastopila temna, hladna, septemberska noč. Jedva pokriti s cunjami, stiskali so se pustolovci k ognju, da bi ogreli svoje od mraza na pol zmrzneno truplo. V zraku bila je ne navadna, jako občutljiva mokrota. Nad temno sotesko razprostiralo se je visoko, temno, z neštevilnimi zvezdami pokrito nebo. Kakor bi bilo otrpelo porumenelo listje od tajinstvenega upliva teh milijonov svetlih luči, kakor bi bilo zamrzlo v vlažnem nočnem zraku, tako mirno je vse bilo . . .

Potniki še neso povečerjali, že je navstal silen vihar in srdito mahal z drevesnimi vrhovi. Kakor bi bila gošča težko vzdihnila in prebudila se. Navstalo je nekako čudno, vrdito bobnenje, podobno šumenju razburkanega morja. Listje je trepetalo in kakor dež padalo na tla. Blesteče, prijazno sveteče zvezdice so se skrile. Nebo se je stemnilo nad vso goščo . . . Potegnil je nov vihar prav po dnu sote-

